

JAPANESE CHIN

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA VUOSILLE 2013 - 2017

Hyväksytty SKKY:n Japanese chin alajaoston yleiskokouksessa 17.6.2006 ja Japanese Chin Finland ry:n yhdistyskokouksessa 16.03.2013

Hyväksytty SKKY:n yhdistyskokouksessa 27.3.2007 ja XX.XX.XXXX

Hyväksytty SKL:n jalostustieteellisessä toimikunnassa 22.8.2007 ja XX.XX.XXXX

SISÄLLYS

SISÄLLYS.....	i
1. YHTEENVETO.....	1
2. RODUN TAUSTA.....	3
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA.....	5
4. NYKYTILANNE.....	6
4.1. POPULAATION KOKO JA RAKENNE	6
4.2. LUONNE JA KÄYTTÖOMINAISUUDET	11
4.3. TERVEYS.....	11
4.3.1. SUOSITELLUT TUTKIMUKSET.....	11
4.3.2. POLVITUTKIMUKSET.....	12
4.3.3. SYDÄNTUTKIMUKSET	14
4.3.4. SILMÄTUTKIMUKSET	16
4.3.5. MUITA SUOMESSA ILMENNEITÄ SAIRAUKSIA	20
4.4. ULKOMUOTO	20
5. YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	24
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT	25
6.1. VISIO	25
6.2. ROTUYHDISTYKSEN TAVOITTEET	25
6.3. ROTUYHDISTYKSEN STRATEGIA.....	25
6.4. UHAT JA MAHDOLLISUUDET	26

6.5. VARAUTUMINEN ONGELMIIN	27
6.6. TOIMINTASUUNNITELMA JA TAVOITEOHJELMAN SEURANTA ...	28
LÄHTEET.....	30

1. YHTEENVETO

Jalostuksen tavoiteohjelman tarkoituksena on kerätä yhteen oleellinen tieto rodun nykytilanteesta ja jalostuksen periaatteista. Tavoiteohjelman avulla voidaan ohjata rodun kehitystä pitkäjänteisesti ja määrätietoisesti. Sen takia rodun kasvattajien ja aktiivisten harrastajien tulisi perehtyä tavoiteohjelmaan perinpohjaisesti. Tämä jalostuksen tavoiteohjelma on tehty vuosille 2013–2017.

Jalostus käsitteenä tarkoittaa rodun populaation laadun parantamista määrätietoisella työllä ja hyvin suunnitelluilla jalostusvalinnoilla. Keskeisenä tekijänä rodun jalostuksessa pitäisi olla koirien perinnölliset ominaisuudet. Kun luodaan ohjeita ja määräyksiä, tulee miettiä niiden vaikutuksia koko populaatioon eikä vain yksilötasolla. Jalostuksella pyritään fyysisesti ja psyykkisesti terveen kannan säilyttämiseen. Kannan tulee myös ulkomuodoltaan olla rotumääritelmän mukainen, ja terveyden kannalta jalostukseen käytettävät yksilöt tulisi valita jalostusohjeiden mukaisista, terveystarkastetuista koirista. Valinnoissa tulee miettiä myös rodun perinnöllistä monimuotoisuutta, koska jalostuspohja voidaan turvata vain käyttämällä jalostuksessa riittävästi erisukuisia koiria, jotta sukusiitosaste ei nouse liian korkeaksi.

Kasvattajan vastuuta rodun jalostuksessa ei voi liikaa korostaa. Kasvattaja on vastuussa paitsi omasta jalostustyöstään, myös kasvattiensa osalta perinnöllisistä sairauksista. Kasvattajan tulisi olla tietoinen omissa sukulinjoissaan mahdollisesti tiedossa olevista sairauksista, vioista ja puutteista sekä tiedottaa pennunostajia näistä avoimesti ja rehellisesti. Jalostusurosten omistajilta vaaditaan myös vastaavaa avoimuutta.

Tässä jalostusentavoiteohjelmassa on tarkoituksena tuoda esille japanese chinin jalostukselle asetettavia tavoitteita ja kuvata osin tilastojenkin avulla rodun kannan tilanne Suomessa tällä hetkellä. Ohjelmassa käsitellään myös mahdollisia uhkia tai heikkouksia, jotka voivat heikentää rodun nykytilannetta.

Rodun rekisteröinnit ovat selvästi laskeneet 1990-luvun lukemista ja lasku on jatkunut edelleen 2000-luvulla. Eräänä uhkana voidaan nähdä yksittäiset urokset, joita on paljon käytetty jalostukseen, jolloin myös rodun tehollinen populaatio laskee. Paljon jalostukseen käytetään myös tutkimattomia koiria, vaikka terveysasioihin onkin alettu kiinnittää entistä suurempaa huomiota. Ulkomailta toki on tuotu erityisesti uroksia laajentamaan geenipoolia, mutta usein niitäkin uroksia on käytetty monille pentueille.

Japanese chin on älykäs ja omistajiinsa syvästi kiintyvä kääpiökoira. Osa voi olla pidättyväisiä luonteiltaan, mutta nekään yksilöt eivät saisi osoittautua aroiksi. Pääosin yksilöt ovat avoimia, mutta valitettavasti myös arkuutta esiintyy. Yleisesti japanese chinin terveystilanne on kohtalaisen hyvä. Mitään yksittäistä sairautta ei voi nostaa selkeäksi ongelmaksi, mutta

valitettavasti monia sairauksia silti ilmenee. Virallisia terveystarkastuksia tehdään jonkun verran, mutta valitettavan monia tutkimattomia koiria käytetään jalostukseen. Uhkina voidaan nähdä erityisesti erilaiset silmäsairaudet. Tutkimustietoa erilaisten sairauksien esiintymisestä virallisten terveystarkastusten lisäksi ei juuri vielä ole.

Ulkomuodollisesti rodun kanta Suomessa on hyvin vaihteleva, vaikka kansainvälisesti katsottuna löytyy myös erittäin korkeatasoisia yksilöitä. Vaihtelua löytyy erityisesti koossa ja liikkeissä. Jalostuksessa tulisi huomioida erityisesti koiran terve rakenne ja luonne ulkomuotoihanteiden lisäksi. Tyypin ääripäiden ihannointia tulisi välttää sekä jalostuksessa että koiranäyttelyarvosteluissa.

Rotuyhdistys Japanese Chin Finland ry ohjaa rodun ympärillä tapahtuvaa toimintaa Suomessa ja huolehtii siitä, että kasvattajilla ja koiranomistajilla on parhaat mahdolliset puitteet jalostaa rotua. Jokainen kasvattaja ja koiranomistaja on kuitenkin itse vastuussa omista jalostusvalinnoistaan.

2. RODUN TAUSTA

Japanese chin on nimestään huolimatta alun perin Kiinasta lähtöisin oleva rotu. Sen historia ulottuu hyvin pitkälle, sillä jo vuoden 3470 eKr. paikkeilla Kiinan keisari Fo Hin väitetään kasvattaneen pieniä sylikoiria, joita pidetään japanese chinin kantaisina. Japanese chinillä arvellaan olevan yhteinen tausta tiibetinspanielin, mopsin ja kiinanpalatsikoiran kanssa.

Ei ole olemassa varmaa tietoa siitä, kuinka japanese chin rantautui Japaniin. Tämä on oletettavasti tapahtunut Kiinan hallitsijalta lahjana Japanin hallitsijalle, korealaisen kuninkaallisen lähetystön lahjana Japanin keisarille tai kenties buddhalaisten pappien ja opettajien tuomina tai jopa salakuljettamina. Myös kirjallisuudessa esiintyvät vuosiluvut vaihtelevat suuresti. Ainakin vuonna 732 Japanin keisari sai Korean hallitsijoilta lahjaksi japanese chinejä.

Niin Kiinassa kuin Japanissakin japanese chinejä pidettiin suuressa arvossa ja niitä kasvatettiin vain keisarillisen hovin sekä ylhäisön naisväen seurakoiriksi. Eräs Japanin keisareista julkisti koirat pyhiksi, mikä tarkoitti, ettei niitä saanut omistaa kuin keisarillisen hovin jäsenet ja että japanese chinin anastanutta odotti kuolemanrangaistus. Rodun pienimpiä yksilöitä pidettiin kallisarvoisissa bambuhäkeissä kuin harvinaisia lintuja. Sana chin (tai paremminkin *dshin*) tarkoittaakin kalleutta. Hovin keskuudessa koirat saivat suuren suosion ja rotua ryhdyt-

tiin jalostamaan hyvin määrätietoisesti. Jokaisessa ylhäisessä talossa kasvatettiin japanese chinejä heidän omien standardiensa mukaan, minkä takia rotuun muodostui useita eri kokoja ja tyylejä. Japanese chinin jalostustyötä jatkettiin myöhemmin Japanin lukuisissa temppeleissä, joissa koiria pidettiin myös ennustuskoirina sen jälkeen, kun jumalan asemassa palvottu keisari sen armollisesti salli. Japanilainen erikoisuuksien kehittäminen näkyy myös chineissä; niihin yritettiin onnistuneesti jalostaa mukaan kissamaisuutta. Japanese chin peseekin itseään kuin kissa, rakastaa auringossa loikoilua, tutkii asioita kissamaisesti etutassujaan käyttäen ja osa chineistä on luonnostaan asiantuntijoita kiipeämisessä ja hyppäämisessä. Tarinan mukaan mahdollisimman pieniä chinejä onnistuttiin kasvattamaan juottamalla niille sakea eli riisi-viiniä. Japanissa rodun katsotaan kuitenkin saaneen nykyisen muotonsa.

Eurooppaan japanese chinit rantautuivat luultavammin jo 1600-luvulla portugalilaisten ”kauppamatkustajien” mukana. Vuonna 1662 lähetysaarnajien tiedetään lahjoittaneen kaksi koiraa Kaarle II:n puolisolle häälahjaksi. Englantiin japanese chinin uskotaan rantautuneen ensimmäisen kerran kapteeni Sarrisin matkassa jo vuonna 1613. Myös amerikkalainen komodori Perry toi vuonna 1853 Japaniin teke-mältään matkalta mukanaan useita chinejä. Näistä kaksi lahjoitettiin kuningatar Viktorialle Englantiin. Tämän jälkeen rodun suosio kasvoi vauhdilla Englannissa ja sen jälkeen melkein jokaisessa Japanista tulevassa kauppa-laivassa tuli myös chinejä Eurooppaan. Ensimmäinen japanese chin esitettiin englantilaisessa koiranäyttelyssä

vuonna 1862, ja vuonna 1894 Englannin kennelklubi hyväksyi rodun kirjoihinsa omana rotunaan. Amerikassa vuonna 1883 pidetyssä New Yorkin näyttelyssä esiteltiin yhdeksän japanese chiniä, mutta siitä seuraavana vuonna perustettu rotuyhdistys ei vielä saanut tuulta allensa. Uusi, yhä nykyäänkin toimiva yhdistys perustettiin vuonna 1912.

Suomessa japanese chinin historia alkaa jo 1930-luvulta, jolloin Bia Öflund No Hana -kennelistä kasvatti muutaman ranskalaista alkuperää olevan nartun pentueen, mutta kanta lop-pui sodan vuoksi näihin. Rodun uusi tuleminen tapahtui vuonna 1966, jolloin Paula Kangassa-lo of Zlazano -kennelistä toi Englannista kaksi narttua ja uroksen. Astutettuna tuotu Pitti Sing of Rosaree siirtyi seuraavana vuonna Pirkko Pihlajamäen Petronela-kenneliin. (Japanese Chin Finland ry:n kotisivut 2013; Cuncliffe 2002.)

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Japanese chinit kuuluvat Suomen Kääpiökoirayhdistykseen, joka on perustettu vuonna 1986 jatkamaan Suomen Seura- ja Kääpiökoirayhdistyksen toimintaa. Japanese chin alajaosto perustettiin vuonna 1981 ja se toimi Suomen Kääpiökoirayhdistyksen (SKKY) alaisena jaostona vuoteen 2012 asti. Vuonna 2012 perustettiin Japanese Chin Finland ry jatkamaan alajaoston toimintaa. Japanese Chin Finland ry rekisteröitiin yhdistykseksi marraskuussa 2012 ja hyväksyttiin Suomen Kääpiökoirayhdistyksen jäsenyhdistykseksi tammikuussa 2013.

Japanese chin alajaostolla oli vuoden 2012 lopussa jäseniä 88. Jäsenmäärän kehitys on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. SKKY:n Japanese chin alajaoston jäsenmäärän kehitys vuosina 1998–2012.

2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
88	81	87	92	85	85	87	93	88	102	116	102	102	125	120

Japanese Chin Finland ry:llä ei ole tällä hetkellä erillistä jalostustoimikuntaa. Yhdistyksen säännöt ovat liitteenä (LIITE 1).

4. NYKYTILANNE

4.1. POPULAATION KOKO JA RAKENNE

Japanese chinien rekisteröinnit Suomessa ovat laskeneet erityisesti 1990-luvun rekisteröintilukemista, mutta lasku on jatkunut 2000-luvullakin. Vuosittain syntyneiden pentujen määrä vaihtelee noin 70 – 100 pennun välillä. Lisäksi tuontikoiria on muutama vuosittain. Vuosiyhteenveto vuosina 1996–2012 on esitetty taulukoissa 2 ja 3.

Taulukko 2. Japanese chinien rekisteröinnit, käytetyt urokset ja nartut, tehollinen populaatio ja sukusiitosprosentti vuosina 2004–2012.

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Pennut (kotimaiset)	61	88	106	78	108	85	69	85	71
Tuonnit	3	3	6	8	10	5	3	5	4
Rekisteröinnit yht.	64	91	112	86	118	90	72	90	75
Pentueet	23	38	45	30	40	34	26	32	26
Pentuekoko	2,7	2,3	2,4	2,6	2,7	2,5	2,7	2,7	2,7
Kasvattajat	16	19	21	16	19	19	13	20	16
Jalostukseen käytetyt urokset									
- kaikki	17	25	23	17	25	23	16	22	18
- kotimaiset	12	15	14	12	16	19	13	15	15
- tuonnit	5	8	8	5	8	4	3	6	2
- ulkomaiset	0	2	1	0	1	0	0	1	1
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	2v 11kk	3v 9kk	3v 9kk	3v 4kk	3v 3kk	3v 3kk	3v 1kk	4v 9kk	5v 7kk
Jalostukseen käytetyt nartut									
- kaikki	23	37	42	30	40	31	25	32	26
- kotimaiset	20	32	35	27	32	27	21	28	22
- tuonnit	3	5	7	3	8	4	4	4	4
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3v 2kk	3v 5kk	2v 11kk	3v 2kk	3v 1kk	3v 7kk	4v	4v 2kk	3v 2kk
Isoisät	29	39	46	31	39	35	32	42	33
Isoäidit	34	51	53	37	50	43	35	51	35
Tehollinen populaatio per sukupolvi	96 (35%)	102 (33%)	100 (34%)	87 (33%)	94 (36%)	83 (35%)	90 (40%)	97 (38%)	102 (39%)
Sukusiitosprosentti	3,64%	3,87%	4,12%	3,78%	3,76%	4,32%	4,13%	7,22%	4,21%

Taulukko 3. Japanese chinien rekisteröinnit, käytetyt urokset ja nartut, tehollinen populaatio ja sukusiitosprosentti vuosina 1996–2003.

	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Pennut (kotimaiset)	76	98	99	96	112	145	110	101
Tuonnit	1	5	4	6	7	17	9	7
Rekisteröinnit yht.	77	103	103	102	119	162	119	108
Pentueet	28	41	37	36	44	61	41	39
Pentuekoko	2,7	2,4	2,7	2,7	2,5	2,4	2,7	2,6
Kasvattajat	16	23	22	20	29	36	28	30
Jalostukseen käytetyt urokset								
- kaikki	20	30	28	25	25	37	27	30
- kotimaiset	16	23	19	19	18	27	22	26
- tuonnit	3	7	8	6	5	7	4	4
- ulkomaiset	1	0	1	0	2	3	1	0
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4v 9kk	4v 1kk	2v 8kk	3v 2kk	3v 9kk	3v 1kk	3v 8kk	3v 2kk
Jalostukseen käytetyt nartut								
- kaikki	28	40	37	36	44	60	40	38
- kotimaiset	24	36	33	33	37	54	32	34
- tuonnit	4	4	4	3	7	6	8	4
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4v 1kk	3v 9kk	3v 9kk	3v 4kk	3v 11kk	4v 3kk	3v 8kk	3v 5kk
Isoisät	37	41	43	44	44	56	41	44
Isoäidit	42	55	50	50	57	74	49	59
Tehollinen populaatio per sukupolvi	105 (37%)	115 (36%)	127 (36%)	129 (35%)	133 (36%)	141 (36%)	134 (36%)	147 (35%)
Sukusiitosprosentti	8,81%	6,00%	6,65%	8,28%	6,13%	7,45%	5,28%	6,32%

Vuosityhteenvedon sukusiitosprosentti tarkoittaa kyseisenä vuonna syntyneiden pentujen keskinäistä sukusiitosprosenttia. Rodun sukusiitosprosentit ovat kohtuullisen korkeita, kun suositeltuna rajana pidetään korkeintaan ns. serkusparitusta eli sukusiitoskerrointa 0,0625. Isoisä tai -äiti tarkoittaa kyseisenä vuonna syntyneillä pennuilla olevia eri isoisia ja -äitejä. Näillä luvuilla yritetään antaa kuvaa jalostuspohjan laajuudesta. Tilanne saattaisi olla sellainen, että jalostukseen käytetään esimerkiksi paljon eri uroksia, mutta nämä ovat keskenään sukua (niillä on esimerkiksi sama isä tai emä), jolloin pelkkä urosten määrä ei anna riittävää kuvaa tilanteesta. Tehollinen populaatiokoko kuvaa jalostuspohjan laajuutta. Mäen (2013) mukaan tehollinen koko arvioidaan aina sukupolvea kohden. Jos sukusiitosasteen kasvunopeuteen perustuva tehollinen koko on alle 50 - 100, rodusta häviää geeniversioita niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta. Silloin on keskityttävä säilyttämään mahdollisimman monen yksilön geenejä käyttämällä niitä kertaalleen jalostukseen.

Populaation tehollista kokoa voidaan arvioida sukupolvittain (seurakoirilla neljän vuoden aikana) esimerkiksi kaavalla

$$\frac{4 * N_m * N_f}{N_m * N_f}$$

, jossa N_m on siitokseen käytettyjen urosten lukumäärä ja N_f siitokseen käytettyjen narttujen lukumäärä. On muistettava, että useimmat tarkoitukseen kehitetyt kaavat kuvaavat ns. ideaali-populaatiota ja ovat siksi vain suuntaa antavia.

Taulukko 4. 37 eniten jalostukseen käytettyä urosta vuosina 1996–2012 (kaikkiaan 184 eri urosta).

	Uros	Tilastointiaikana				Toisessa polvessa	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	Kumulat. %-osuus	Pentueita	Pentuja
1	Of Zlazano Fuu-rin	18	52	3,27	3	19	45
2	Lady-Nellyn Zakoshi Koszo	16	51	3,21	6	22	60
3	Pikku Piskin Tootsie	11	38	2,39	9	10	35
4	Mon Aminetten Cupido Minimus	16	37	2,33	11	56	139
5	Diamond Red To Hin Satori	11	33	2,08	13	11	32
6	Laajoen Geronimo	9	32	2,02	15	8	14
7	Amantra Ochit-suita	15	31	1,95	17	14	30
8	Lady-Nellyn Hiroyoki Imai	14	30	1,89	19	20	37
9	Pia's Sasha Ser-Gei	11	30	1,89	21	21	62
10	Kunchinsow JP Yashima	11	26	1,64	23	7	23
11	Agapios Peanut	6	26	1,64	24	8	23
12	Lady-Nellyn Besuto	8	26	1,64	26	6	16
13	Homerbrent Hitomi	11	25	1,57	28	48	115
14	Gayel's Sass Me Back	10	23	1,45	29	8	28
15	Lady-Nellyn Yamasaki Minoru	9	23	1,45	30	6	13
16	Pikku Piskin Berick	6	22	1,39	32	36	104
17	Joshaidas Mad Max	7	21	1,32	33	11	34
18	Fuinrando Georgesompidou	8	20	1,26	34	33	85
19	Ikihipin Tohtori Sykerö	8	20	1,26	36	0	0
20	Showdown Amor's Choice	10	20	1,26	37	13	24

21	Pikku Piskin Sat-sumo	9	19	1,20	38	9	32
22	Okotan Yo-Yo Yacuzä	4	18	1,13	39	3	9
23	Pikku Piskin Rafu	5	18	1,13	40	8	23
24	Tuisupea Funka-Zan	6	18	1,13	41	5	14
25	Joshaidas Harald	7	17	1,07	43	17	39
26	Okotan Mega-mashii	10	17	1,07	44	6	16
27	Of Zlazano Narugo	6	17	1,07	45	5	18
28	Joshaidas Matrix	7	17	1,07	46	0	0
29	Joshaidas Basil	6	16	1,01	47	6	16
30	Fuinrando Welcome To The Reality	7	16	1,01	48	3	6
31	Agapios Pikku Prinssi	6	16	1,01	49	0	0
32	Nalinas Zolo	7	15	0,94	50	24	55
33	Joshaidas Simon	7	15	0,94	52	6	13
34	Okotan Densetsu	6	15	0,94	52	16	35
35	Saheik Sharamants	4	14	0,88	53	14	37
36	Mon Aminetten Bucco Capensis	5	14	0,88	53	19	50
37	Baila's Furui Machi	6	14	0,88	54	2	4

Taulukossa 4 prosenttiosuus (%-osuus) tarkoittaa kyseisen uroksen pentujen osuutta rekisteröityjen pentujen kokonaismäärästä tilastointiajalta ja kumulatiivinen prosentti kertoo, kuinka monta prosenttia tilastointiaikana rekisteröidyistä pennuista eniten jalostukseen käytetyt urokset ovat yhteensä siittäneet.

Taulukko 5. 34 eniten jalostukseen käytettyä narttua vuosina 1996–2012 (kaikkiaan 319 eri narttua).

	Narttu	Tilastointiaikana			Toisessa polvessa	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja
1	Pikku Piskin Ulla Urhea	4	21	1,32	8	23
2	Hin Satori Uhoshiho	5	21	1,32	9	34
3	Pikku Piskin Oona	6	20	1,26	4	9
4	Fuinrando Xantippa	5	19	1,20	3	9
5	Lady-Nellyn Hunko Ichisaru	6	18	1,13	27	66
6	Shizuka-Na	6	17	1,07	7	18
7	Laajoen Samsarah	5	17	1,07	5	12
8	Pikku Piskin Ronja	4	15	0,94	5	13
9	Joshaidas Olivia	3	14	0,88	15	34
10	Pikku Piskin Nancy	3	14	0,88	27	89
11	Fuinrando Barischnya	4	14	0,88	2	4

12	Mon Aminetten Inna Iwanda	4	14	0,88	12	34
13	Dzunami	4	14	0,88	7	29
14	Viona	4	13	0,82	0	0
15	Okotan Subarashii	3	13	0,82	7	14
16	Laajoen Kulta Hippi	3	13	0,82	2	7
17	Daymey Minami	4	13	0,82	1	1
18	Saheik Liz Zoe	4	13	0,82	1	1
19	Tuisupea Fubuki-Zen	3	12	0,76	0	0
20	Laajoen Lady Nadja	5	12	0,76	12	38
21	Chinnoo Carlina	5	12	0,76	6	14
22	Joshaidas Cheyenne	5	12	0,76	10	23
23	Nicoret's Muroto-Zaki	3	12	0,76	3	6
24	Pikku Piskin Tindy	4	12	0,76	3	6
25	Lady-Nellyn Sha-Tima	3	11	0,69	9	20
26	Etsijän Galanto	4	11	0,69	9	20
27	Lady-Nellyn Butai Ni Tatsu	5	11	0,69	2	5
28	Of Zlazano Futsu-Ka	3	11	0,69	5	18
29	Piiran Taikatuuli	4	11	0,69	3	10
30	Hin Satori Lei Mu	6	11	0,69	4	8
31	Lady-Nellyn Qyahata	5	11	0,69	8	20
32	Etsijän Jibiki	3	11	0,69	0	0
33	Okotan Ureshi Naomi	5	11	0,69	23	55

Taulukossa 6 kuvataan japanese chinien rekisteröintimäärän kehitystä vuosina 1966–2012.

Taulukko 6. Japanese chinien rekisteröinnit Suomessa vuosina 1966–2012. Taulukko jatkuu seuraavalle sivulle.

Vuosi	Rekisteröidyt		Vuosi	Rekisteröidyt
1966	12		1990	173
1967	4		1991	174
1968	6		1992	187
1969	12		1993	167
1970	7		1994	137
1971	7		1995	141
1972	6		1996	108
1973	3		1997	119
1974	8		1998	162
1975	5		1999	119
1976	7		2000	101
1977	12		2001	103
1978	11		2002	103
1979	25		2003	77
1980	50		2004	72

1981	49		2005	90
1982	105		2006	72
1983	129		2007	90
1984	103		2008	118
1985	137		2009	86
1986	158		2010	112
1987	166		2011	91
1988	142		2012	64
1989	169			

4.2. LUONNE JA KÄYTTÖOMINAISUUDET

Japanese chin on käyttötarkoitukseltaan puhtaasti seurakoira, jonka luonnetta rotumääritelmä kuvaa sanoilla ”älykäs”, ”lempeä” ja ”viehättävä”. Rotumääritelmässä virheenä mainitaan arkuus. Yleisesti rotu on eloisa, iloinen ja seurallinen ja yksilöt sopeutuvat hyvin nykypäivän elämään. Japanese chin on rakastettava, omistajaansa syvästi kiintyvä seuralainen, joka ei karkaile vaan pysyy uskollisesti omistajansa näköpiirissä. Voidaan myös sanoa, että japanese chinit ovat luonteeltaan suuria persoonia. Luonneongelmaksi voidaan katsoa liiallinen arkuus, jota ei tule sekoittaa pidättyväisyyteen ja joka saattaa ilmetä koiran itseään puolustaessa aggressiivisuutena. Tämä on kuitenkin rodulla harvinaista, mutta arkoja yksilöitäkin löytyy. Yksilöitä ei ole testattu virallisissa luonnetesteissä tai MH-luonnekuvauksissa.

4.3. TERVEYS

Koiran terveydellä on suuri merkitys elämänlaatuun ja omistajan tyytyväisyyteen, joten terveys tulisi pitää mielessä tärkeimpänä asiana koiria jalostettaessa. Japanese chiniä on pidetty melko terveenä rotuna, mutta lisääntynyt tutkimus ja tieto ovat paljastaneet tämänkin rodun sairauksia. Virallisia silmä-, polvi- ja sydäntarkastuksia lukuun ottamatta virallista tilastotietoa ei useimmista diagnooseista ole saatavilla, joten sairauksien laajuus on vaikeasti arvioitavissa. Keski-ikä Koiranet-jalostustietokannan mukaan japanese chinille on 8 vuotta 5 kuukautta, mutta tätä tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon, että keskiarvo on laskettu niiden 140 yksilön mukaan, joiden kuolinsyy ja -aika on ilmoitettu jalostustietojärjestelmään ja jotka ovat kuolleet vuosina 1988–2013. (Suomen Kennelliiton Jalostustietojärjestelmä 2013.) Tällä hetkellä vanhimmaksi tiedetty elossa oleva japanese chin on 15,5-vuotias.

4.3.1. SUOSITELLUT TUTKIMUKSET

Japanese chin ei tällä hetkellä kuulu PEVISA-ohjelmaan. Yhdistys kuitenkin suosittelee erityisesti virallista polvi- ja sydäntarkastusta jalostukseen käytettäville koirille ja sydäntarkastus on voimassa kaksi vuotta. Myös silmätarkastusta suositellaan jalostukseen käytettäville koirille.

4.3.2. POLVITUTKIMUKSET

Polvinivelen rakenteelliset heikkoudet altistavat patellaluksaatiolle eli polvilumpion sijoiltaan menolle. Jalka-asento on virheellinen ja polvilumpion telaurat ovat liian matalat. Patellaluksaatiota esiintyy suhteellisen runsaasti kääpiöroduilla ja sellaisilla suuremmilla roduilla, joilla on suora takajalka. Vika on periytyvä, mutta periytyvyyden mekanismi ei ole tiedossa. Pienikokoisilla roduilla polvilumpio luksoituu yleensä sisäänpäin (mediaalisesti). (Lappalainen 2011.)

Patellaluksaatio on synnynnäinen ja jaetaan vian vakavuuden perusteella neljään eri asteeseen. Eläinlääkäri tutkii polvet tunnustelemalla. I - asteen luksaatiot ovat tavallisesti oireettomia eivätkä kaipaa hoitoa. II- ja III - asteen luksaatioissa koiralla havaitaan selviä liikkumisvaikeuksia. Ravatessaan koira koukistaa hetkittäin raajaansa sen sijaan että tukeutuisi sillä maahan (polvilumpio on luiskahtanut pois paikoiltaan), ja jatkaa sitten normaalia ravia (polvilumpio on palautunut paikoilleen). IV - asteen luksaatioissa polvilumpio on pysyvästi pois paikoiltaan. Usein oireet huomataan tapaturman jälkeen, vaikka kyseessä on synnynnäinen vika. Patellaluksaatio voi myös pahentua eikä nuorena saatu tulos ole välttämättä lopullinen. (Lappalainen 2011.)

Arvostelussa käytetään Putnamin asteikkoa. Luksaatio voi olla mediaalinen tai lateraalinen (tai molempia):

0 Polvilumpio ei luksoidu.

Aste 1 Polvinivel on lähes normaali. Polvilumpiota voidaan liikutella helpommin kuin normaalisti ja patella saadaan luksoitumaan mikäli polvea samalla ojennetaan. Patella saattaa luksoitua ajoittain, mutta se palautuu itsestään paikoilleen. Polvilumpion suoran siteen kiinnityskohta saattaa olla lievästi kiertynyt.

Aste 2 Polvilumpio on tavallisesti paikoillaan raajan ollessa ojennettuna. Lumpio luksoituu polvea koukistettaessa tai rotatoitaessa (kierrettäessä) ja pysyy poissa telaurasta kunnes se asetetaan takaisin paikoilleen. Sääriluun (tibia) yläosa on kiertynyt jopa 30 astetta sisäänpäin (pienet koirat).

Aste 3 Polvilumpio on yleensä luksoituneena. Lumpio saadaan asetettua tilapäisesti paikoilleen. Sääriluun yläosa on kiertynyt jopa 30–60 astetta.

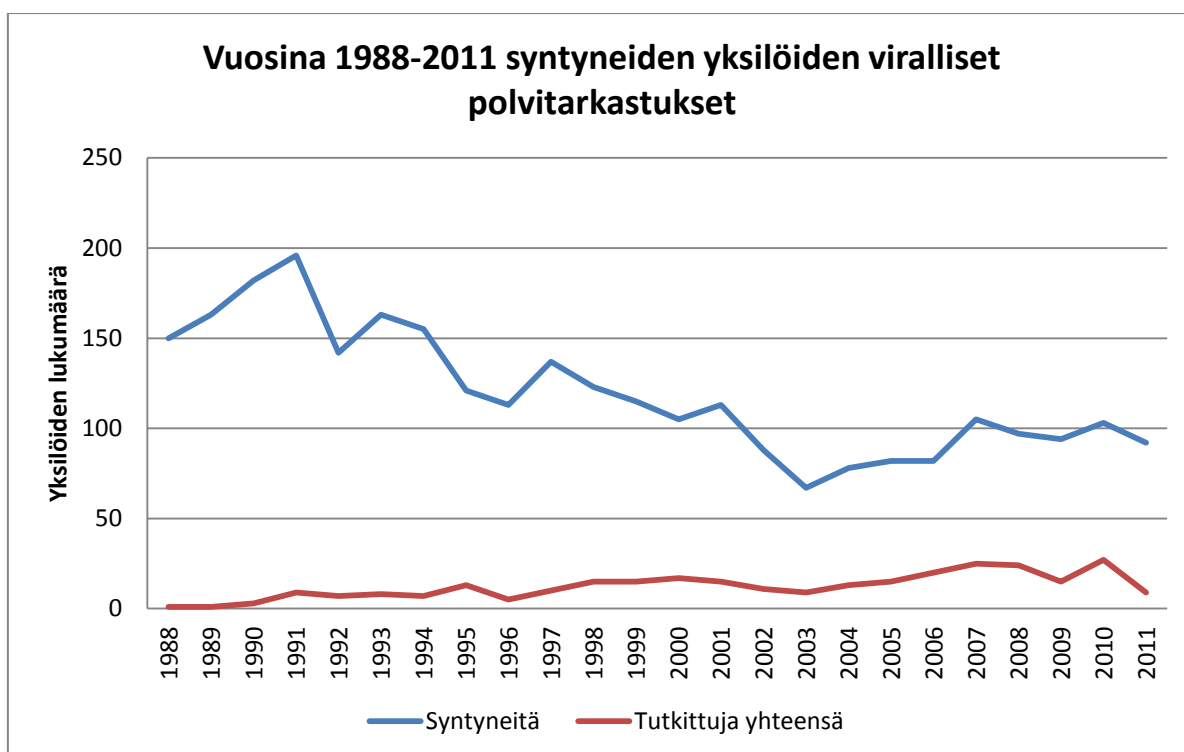
Aste 4 Polvilumpio on pysyvästi sijoiltaan, eikä se pysy telaurassa ilman leikkausta. Sääriluun yläosa kiertynyt jopa 90 astetta.

Taulukossa 7 on tarkasteltu Suomessa tehtyjä virallisia polvitarkastuksia ja niiden tuloksia vuosina 1988–2011 syntyneille yksilöille.

Taulukko 7. Viralliset polvitutkimukset vuosina 1988–2011 syntyneille japanese chineille. Tutkitut koirat on summattu vuosittain. Lisäksi on laskettu yhteen asteikonmukaisten lausuntojen saaneiden koirien määrä ja prosentuaalinen osuus tutkituista sekä kokonaisuudessaan tutkittujen yksilöiden määrä.

Vuosi	Syntyneitä	0	1	2	3	4	Tutkittuja yhteensä	Tutkittuja prosentteina
1988	150	1	0	0	0	0	1	1 %
1989	163	0	1	0	0	0	1	1 %
1990	182	2	0	1	0	0	3	2 %
1991	196	7	2	0	0	0	9	5 %
1992	142	4	2	1	0	0	7	5 %
1993	163	6	1	1	0	0	8	5 %
1994	155	6	1	0	0	0	7	5 %
1995	121	11	1	1	0	0	13	11 %
1996	113	5	0	0	0	0	5	4 %
1997	137	8	2	0	0	0	10	7 %
1998	123	9	3	2	1	0	15	12 %
1999	115	13	1	0	1	0	15	13 %
2000	105	9	5	2	1	0	17	16 %
2001	113	5	4	3	3	0	15	13 %
2002	88	8	1	2	0	0	11	13 %
2003	67	5	1	3	0	0	9	13 %
2004	78	9	1	3	0	0	13	17 %
2005	82	9	4	1	1	0	15	18 %
2006	82	16	2	2	0	0	20	24 %
2007	105	15	6	4	0	0	25	24 %
2008	97	11	8	4	0	1	24	25 %
2009	94	6	4	5	0	0	15	16 %
2010	103	20	3	4	0	0	27	26 %
2011	92	6	2	1	0	0	9	10 %
Yhteensä	2866	191	55	37	7	1	291	10 %
Yhteensä prosentteina		66 %	19 %	13 %	2 %	0 %	100 %	

Alla olevassa kuviossa 1 on esitetty graafisesti kyseisenä vuonna syntyneiden pentujen määrä ja polvitutkitut yksilöt vuosina 1988–2011.

Kuvio 1. Vuosina 1988–2011 syntyneet japanese chinit ja polvitutkimuksiin osallistuneet yksilöt.

Poikkeuksia lukuun ottamatta nykyään tarkistetaan polvien osalta noin neljännes vuosittain syntyvistä koirista. Tarkistusten lisäys voidaan nähdä positiivisena kehityksenä. Tutkimuksissa on kuitenkin aiempaa enemmän paljastunut 0-astetta huonompia tuloksia. Keskiarvon mukaisesti tilastointiaikana 66 prosenttia tutkituista koirista on terve polvistaan. Lähes viidennes tutkituista on astetta 1, ja jopa 13 prosentilla koirista polvet on arvioitu asteeksi 2. Huonompiakin asteita on paljastunut viime vuosina, mutta nämä ovat yksittäistapauksia.

4.3.3. SYDÄNTUTKIMUKSET

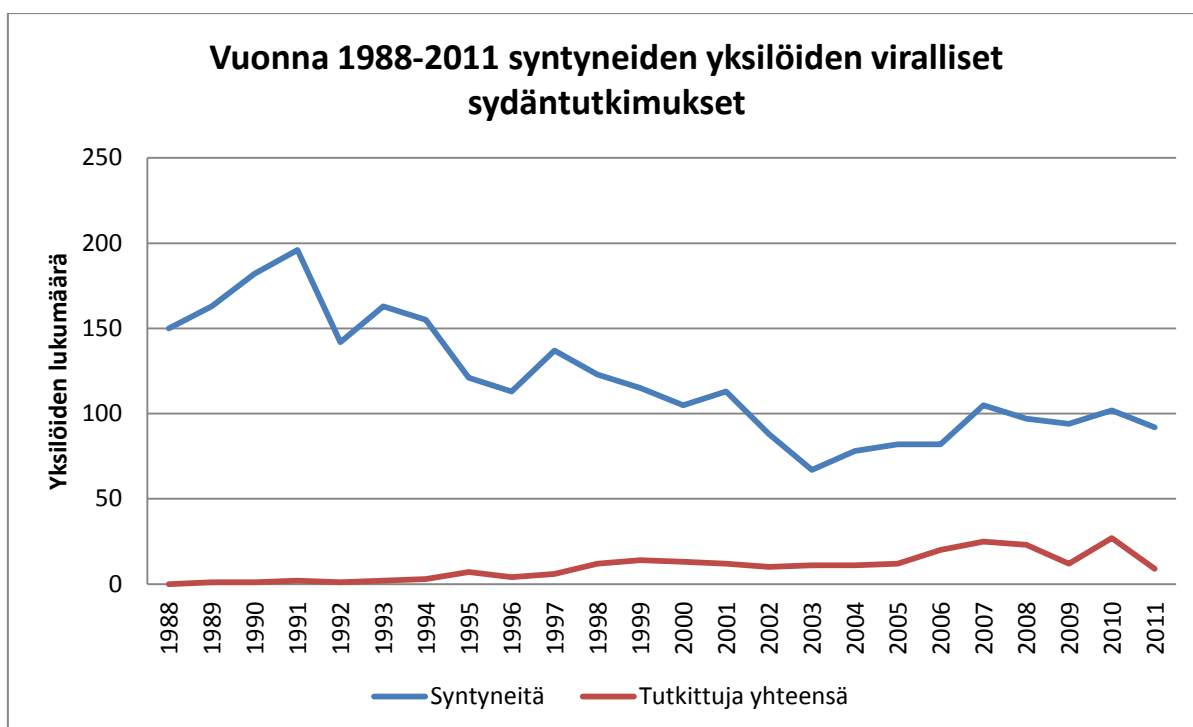
Noin 10 prosentilla koirista esiintyy sydänsairauksia elämänsä aikana. Sydänsairaus ei ole sama asia kuin sydämen vajaatoiminta. Sydämen toimintakyvyn heikentyessä oireet pysyvät aluksi poissa, kun esimerkiksi sydämen lyöntitiheys nousee, verisuonet supistuvat ja sydän suurenee. Sydämen vajaatoiminta kehittyy yleensä pidemmän ajan kuluessa, kun sairautta kompensoivat mekanismit eivät enää riitä eikä sydän jaksakaan pumpata riittävästi verta kudosten normaalia toimintaa varten. Koirien sydänsairauksista yleisin (75 prosenttia) on krooninen läppävika eli endokardoosi. Tyypillisesti sitä tavataan keski-ikäisillä tai vanhoilla pienikokoisilla roduilla. Sydämen kuuntelussa kuullaan usein sivuääni, lisäksi röntgentutkimuksessa voidaan sairauden edetessä todeta sydämen laajentuminen ja nesteen kertyminen keuhkoihin. (Turpeinen 2008.) Varhaisessa vaiheessa todettu endokardioosi voi lyhentää koiran elinikää merkittävästi. Paras keino estää endokardoosia on ottaa se huomioon jalostusvalinnoissa, koska alttius siihen on geneettinen. Kasvattajien tulisi suosia pitkäikäisiä linjoja. (Bertani 2013.)

Taulukossa 8 on tarkasteltu Suomessa tehtyjä virallisia sydäntarkastuksia ja niiden tuloksia vuosina 1988–2011 syntyneille yksilöille.

Taulukko 8. Viralliset sydäntutkimukset japanese chineille vuosina 1988–2011 syntyneille yksilöille. Tutkitut koirat on summattu vuosittain. Lisäksi on laskettu yhteen kokonaisuudessaan tutkittujen yksilöiden määrä.

Vuosi	Syntyneitä	Ei sivuääniä	Sivuääni kuuluu	Epävarma	Tutkittuja yhteensä	Tutkittuja prosentteina
1988	150	0	0	0	0	0 %
1989	163	1	0	0	1	1 %
1990	182	1	0	0	1	1 %
1991	196	0	2	0	2	1 %
1992	142	0	1	0	1	1 %
1993	163	2	0	0	2	1 %
1994	155	3	0	0	3	2 %
1995	121	6	1	0	7	6 %
1996	113	4	0	0	4	4 %
1997	137	4	2	0	6	4 %
1998	123	12	0	0	12	10 %
1999	115	14	0	0	14	12 %
2000	105	10	2	1	13	12 %
2001	113	12	0	0	12	11 %
2002	88	9	1	0	10	11 %
2003	67	10	1	0	11	16 %
2004	78	11	0	0	11	14 %
2005	82	12	0	0	12	15 %
2006	82	19	0	1	20	24 %
2007	105	25	0	0	25	24 %
2008	97	23	0	0	23	24 %
2009	94	12	0	0	12	13 %
2010	102	27	0	0	27	26 %
2011	92	9	0	0	9	10 %
Yhteensä	2865	226	10	2	238	8 %
Yhteensä prosentteina		95 %	4 %	1 %	100 %	

Alla olevassa kuviossa 2 on esitetty graafisesti kyseisenä vuonna syntyneiden pentujen määrä ja sydäntutkitut yksilöt vuosina 1988–2011.

Kuvio 2. Vuosina 1988–2011 syntyneet japanese chinit ja sydäntutkimuksiin osallistuneet yksilöt (yksilö on sydäntutkittu ainakin kerran elämänsä aikana).

Positiivisena kehityksenä voidaan pitää sitä, että sydäntutkimusten määrä on lisääntynyt ja suhteessa syntyneisiin yksilöihin sydämiä tutkitaan aiempaa enemmän. Huomioon tulisi kuitenkin ottaa se, että vaikka virallisten tutkimusten mukaan todettuja sivuääniä on kohtuullisen vähän, vanhoja tutkittuja koiria on lukumäärällisesti vähän ja sydänsairaus on esitetty Koira-Net-jalostustietojärjestelmän mukaan yleisimmäksi kuolinsyyksi (37 yksilöä 140 yksilöstä) keski-ikällä 8 vuotta ja 3 kuukautta. (Suomen Kennelliiton Jalostustietojärjestelmä 2013.)

4.3.4. SILMÄTUTKIMUKSET

Viime aikoina japanese chinien viralliset silmätarkastukset ovat lisääntyneet, mutta samalla on löytynyt myös silmäsairauksia. Erityisesti silmäluomen sisäänpäin kiertymistä, trichiasista ja distichiasista on esiintynyt runsaasti. Useita tapauksia on esiintynyt myös esimerkiksi kataraktan eri muotoja ja lasiaisen rappeumaa sekä yksittäisiä tapauksia muita silmäsairauksia. (Suomen Kennelliiton Jalostustietojärjestelmä 2013.)

PERINNÖLLINEN HARMAAKAIHI eli hereditäärinen katarakta samentaa silmän linssin osittain tai kokonaan. Tunnettujen muotojen periytymismekanismi on yleensä autosomaalinen resessiivinen, mutta useimpien muotojen periytymismallia ei tiedetä. Sairauden alkamisikä vaihtelee suuresti. Perinnöllinen kaihi on yleensä molemminpuolinen ja johtaa sokeuteen, jos linssien samentuminen on täydellinen. Jos kaihisamentuma jää hyvin pieneksi, sillä ei ole vaikutusta koiran näkökykyyn. Katarakta eli kaihi voi olla perinnöllinen tai ei perinnöllinen, synnynnäinen tai hankittu. Syntymän ja 8 viikon iän välillä todetut kataraktat ovat synnynnäisiä. Esimerkkinä hankitusta kataraktasta voidaan mainita sokeritautiin liittyvä, hyvin nopeasti

täydelliseksi kaihiksi kehittyvä katarakta. Muita esimerkkejä hankitusta kaihista ovat esimerkiksi vanhuuden kaihi ja PRA:han liittyvä toissijainen kaihi. Ns. nukleaariskleroosi eli linssin kovettuminen vanhalla koiralla ei ole varsinainen kaihimuutos, vaan normaaliin ikääntymiseen liittyvä muutos, jossa linssin ydin muuttuu 'opaalinharmaaksi'. Näkökykyyn se ei vaikuta. Perinnöllinen kaihi voidaan todeta perinnöllisten silmäsairauksien varalta tehtävässä silmätutkimuksessa. Erityisen tärkeää kaihin toteamisessa on viralliseen silmätutkimukseen kuuluva biomikroskooppitutkimus. Perinnöllinen katarakta voi esiintyä yhdessä PRA:n kanssa, yleensä PRA:han liittyvä kuitenkin ns. toissijainen kaihi. (Vanhapelto & Lappalainen 2013.)

ENTROPION on tavallisimmin alaluomessa esiintyvä virheasento, jolloin luomi kiertyy sisäänpäin aiheuttaen silmän pinnan ärtymistä luomen karvojen / ihon osuessa silmän pintaan. Tyypillinen oire on silmän kyynelehtiminen roskan tunteen takia. Lyhytkuonoisilla kääpiöroduilla entropion esiintyy tavallisimmin nenänpuoleisessa alaluomessa, jolloin myös alaluomen kyynelkanavan aukko kiertyy liiaksi sisään, eikä siten viemäroä kyyneliä normaalisti. Tämä lisää kyynelehtimistä. Isommilla koiraroduilla entropion voi liittyä liian suureen luomirakoon (makroblepharon), näillä alaluomi rullaa sisäänpäin tyypillisesti korvanpuoleisesta osasta. Pahimmillaan kiertymä aiheuttaa silmän sarveiskalvon haavautumista ja siten voimakasta kipua. Oireina tällöin on lisäksi silmän punoitus ja siristely. Lievimmillään entropion ei aiheuta näkyviä oireita. Eriasteista sarveiskalvon nenänpuoleisen kulman pigmentaatiota (pigmentary keratitis) esiintyy erityisesti lyhytkuonoisilla kääpiöroduilla johtuen pidempään jatkuneesta sarveiskalvon ärsytystilasta. (Jalomäki 2011.)

TRICHIASIS on tyypillisesti lyhytkuonoisilla kääpiöroduilla esiintyvä ongelma, jolloin nenänpuoleisen silmäkulman ihon karvoitus ulottuu hyvin lähelle silmäkulmaa ja karvat suuntautuvat silmään (*medial caruncular trichiasis*). Nenäpoimun ollessa hyvin korostunut ja kuonon ollessa hyvin lyhyt, nenäpoimun karvat voivat osua silmän pintaan (*nasal fold trichiasis*). Karvat aiheuttavat samanlaisia oireita kuin entropion. Mikäli karvat osuvat sarveiskalvoon, kuten yleensä nenänpoimutapauksissa, ne aiheuttavat usein vakavampia näkyviä oireita kuin osuessaan vain sidekalvoon. Karvan laatu vaikuttaa oireiden vakavuuteen. Paksut jäykät lyhyet karvat aiheuttavat enemmän vahinkoja kuin hennot ja ohuet karvat. On hyvin tavallista että lyhytkuonoisilla kääpiöroduilla todetaan yhtäikaa entropion ja trichiasis. Ongelman vakavuutta kuvannee parhaiten oireiden vakavuus. Mikäli kiertymä on lievä / karvoitus vähäistä, se toki todetaan, mutta hoitotoimenpiteitä ei välttämättä tarvitse tehdä. Vakavat tapaukset tulee aina hoitaa kirurgisesti, sillä niiden aiheuttamat vahingot ovat kivuliaita ja pahimmillaan näkökykyä uhkaavia (sarveiskalvon haavaumat, pigmentoituminen). Virallisessa silmätarkastuskaavakkeessa tutkija toteaa vaivan, aiheutti se oireita tai ei, ja parhaansa mukaan pyrkii luokittelemaan vaivan vakavuuden. Jalostukseen entropion / trichiasis potilaita voi käyttää, mutta maalaisjärjen käyttö suotavaa. Vakavia tapauksia (kirurgista hoitoa vaativat, näkökyvyltään heikentyneet) ei tulisi käyttää jalostukseen lainkaan. Lieviä tapauksia voi käyttää jalostukseen, mutta puolisoksi valittakoon vaivan suhteen mahdollisimman terve yksilö. Mikäli kaikki entropion / trichiasis -diagnoosin saaneet lyhytkuonoiset kääpiörotuiset koirat suljettaisiin pois jalostuksesta, vaarana on geenipohjan merkittävä kapeneminen. (Jalomäki 2011.)

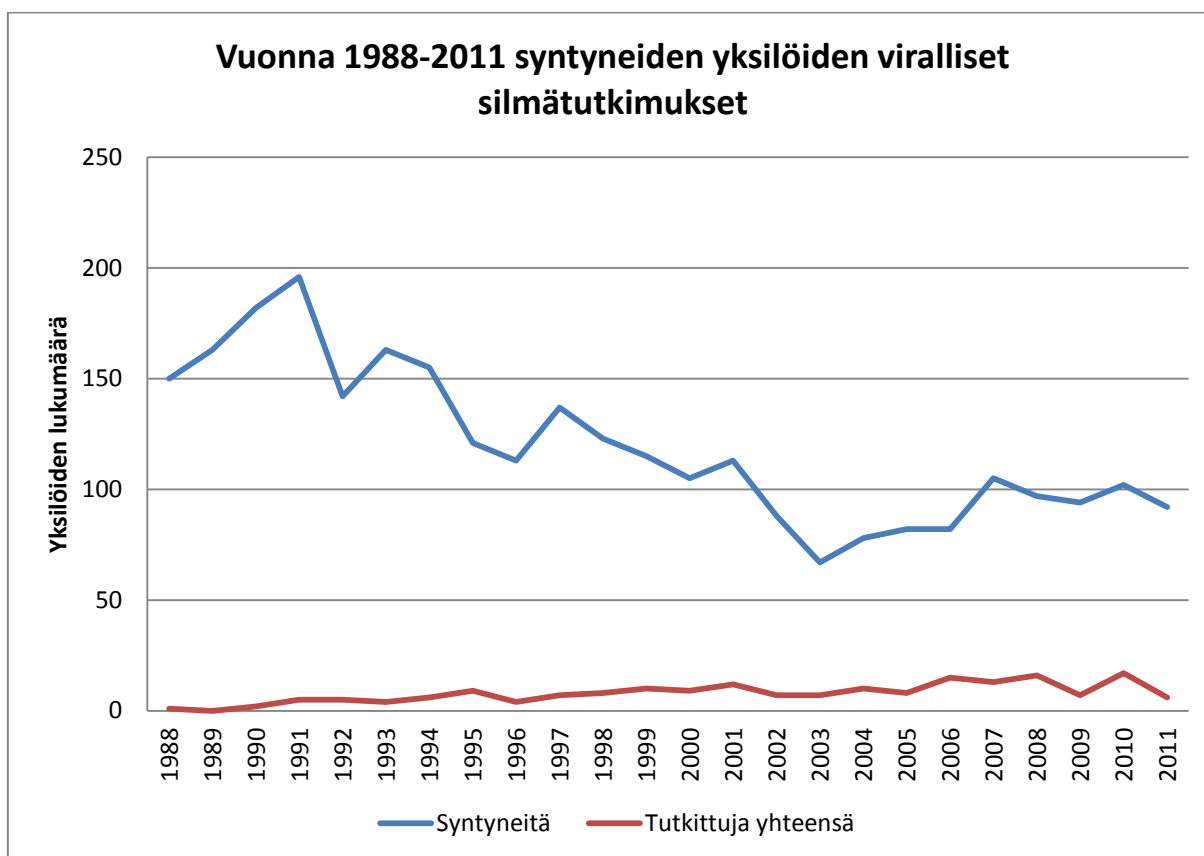
DISTICHIASIS/EKTOOPPINEN CILIA (Kennelliitto tallensi aiemmin yhteisellä nimikkeellä cilia aberranta) ylimääräiset ripset, jotka tulevat ulos joko normaalin ripsirivin sisäpuolelta luomen reunasta (distichiasis) tai luomen sisäpinnalta (ektooppinen cilia). Caruncular trichiasis tarkoittaa silmän sisänurkan ihon karvoja, jotka kääntyvät sarveiskalvon sisänurkan päälle ärsyttäen silmää. Luomen reunasta kasvavat ripset voivat kaartua ulospäin normaalien ripsien tavoin tai ne kääntyvät sisäänpäin kohti sarveiskalvoa. Ripset voivat olla pehmeitä tai kovia. Etenkin luomen sisäpinnan läpi suoraan sarveiskalvoa vasten kasvava ripsi voi aiheuttaa sarveiskalvon vaurioitumisen. Tämä ilmenee silmän siristelynä ja ylimääräisenä kyynelvuotona. Silmän sarveiskalvon pinnalla 'uivat', pehmeät distichiasis-ripset eivät yleensä aiheuta oireita. Oireilevilta koirilta ripsiä voidaan poistaa nyppimällä, jolloin ne kasvavat uudestaan tai poistaa ne pysyvästi polttamalla tai leikkauksella. Vaiva on selvästi periytyvä, mutta periytymismekanismi ei ole tiedossa. Luokitellaan nykyään silmätarkastuksissa lieviin, kohtalaisiin ja vakaviin muotoihin. (Vanhapelto & Lappalainen 2013.)

Taulukossa 9 on tarkasteltu Suomessa tehtyjä virallisia silmätarkastuksia ja niiden tuloksia vuosina 1988–2011 syntyneille yksilöille.

Taulukko 9. Viralliset silmätutkimukset japanese chineille vuosina 1988–2011 syntyneille yksilöille. Tutkitut koirat on summattu vuosittain. Lisäksi on laskettu terveiden koirien määrä ja prosentuaalinen osuus tutkituista sekä kokonaisuudessaan tutkittujen yksilöiden määrä.

Vuosi	Syntyneitä	Ei perinnöllisiä sairauksia	Muu merkintä	Tutkittuja yhteensä	Tutkittuja prosentteina	Terveitä prosentteina
1988	150	1	0	1	1 %	100 %
1989	163	0	0	0	0 %	
1990	182	2	0	2	1 %	100 %
1991	196	5	0	5	3 %	100 %
1992	142	5	0	5	4 %	100 %
1993	163	3	1	4	2 %	75 %
1994	155	6	0	6	4 %	100 %
1995	121	8	1	9	7 %	89 %
1996	113	4	0	4	4 %	100 %
1997	137	7	0	7	5 %	100 %
1998	123	7	1	8	7 %	88 %
1999	115	8	2	10	9 %	80 %
2000	105	9	0	9	9 %	100 %
2001	113	10	2	12	11 %	83 %
2002	88	7	0	7	8 %	100 %
2003	67	5	2	7	10 %	71 %
2004	78	6	4	10	13 %	60 %
2005	82	6	2	8	10 %	75 %
2006	82	11	4	15	18 %	73 %
2007	105	6	7	13	12 %	46 %
2008	97	7	9	16	16 %	44 %
2009	94	5	2	7	7 %	71 %
2010	102	11	6	17	17 %	65 %
2011	92	3	3	6	7 %	50 %
Yhteensä	2865	142	46	188	7 %	
Yhteensä prosentteina		76 %	24 %	100 %		

Alla olevassa kuviossa 3 on esitetty graafisesti kyseisenä vuonna syntyneiden pentujen määrä ja silmätutkitut yksilöt, jotka ovat syntyneet vuosina 1988–2011.

Kuvio 3. Vuosina 1988–2011 syntyneet japanese chinit ja silmätutkimuksiin osallistuneet yksilöt.

Taulukossa 10 on esitetty virallisten silmätutkimusten diagnoosit ja niiden yleisyys yksilöillä, jotka ovat syntyneet vuosina 1988–2011.

Taulukko 10. Virallisten silmätutkimusten diagnoosit ja niiden yleisyys yksilöillä, jotka ovat syntyneet vuosina 1988–2011.

Diagnoosi	Esiintymiä	Diagnoosin yleisyys prosentteina kokonaistutkimusmäärästä
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	142	76 %
Silmäluomen sisäänpäin kiertäminen, todettu	20	11 %
Trichiasis, todettu	12	6,4 %
Distichiasis, todettu	10	5,3 %
Kortikaalinen katarakta, todettu	5	2,7 %
Ektooppinen cilia, todettu	3	1,6 %
Lasiaisen rappeuma, todettu	3	1,6 %
Posterior polaarinen katarakta, todettu	3	1,6 %
Katarakta, jonka sijaintia ei ole määritetty, todettu	3	1,6 %
Caruncular trichiasis, todettu	2	1,1 %
PHTVL/PHPV, sairauden aste 2-6	2	1,1 %

Punktaatti katarakta, todettu	2	1,1 %
Keratiitti, epäilyttävä	1	0,5 %
Linssiluksaatio, todettu	1	0,5 %
Muu verkkokalvon sairaus, todettu	1	0,5 %
Nukleaarinen katarakta, todettu	1	0,5 %
PPM, diagnoosi avoin	1	0,5 %
PPM, todettu	1	0,5 %
PRA, todettu	1	0,5 %
RD, geograafinen, todettu	1	0,5 %

On huomattavaa, että taulukon 10 prosenttilukujen summaksi tulee yli 100 prosenttia, mikä johtuu siitä, että samalla koiralla voi olla useampia diagnooseja. Tilastojen mukaan noin kolme neljästä tutkitusta koirasta olisi silmistään terve, mutta taulukkoa 9 tarkastellessa voidaan huomata, että vuodesta 2003 lähtien ei keskimääräistä lukua (76 prosenttia) ole ylitetty yhtenäkkään vuonna. Tähän tulisi kiinnittää erityistä huomiota jalostusvalinnoissa. Esimerkiksi vuonna 2007 syntyneistä vain 46 prosentilla ja vuonna 2008 syntyneistä vain 44 prosentilla ei ollut perinnöllisiä silmäsairauksia.

4.3.5. MUITA SUOMESSA ILMENNEITÄ SAIRAUKSIA

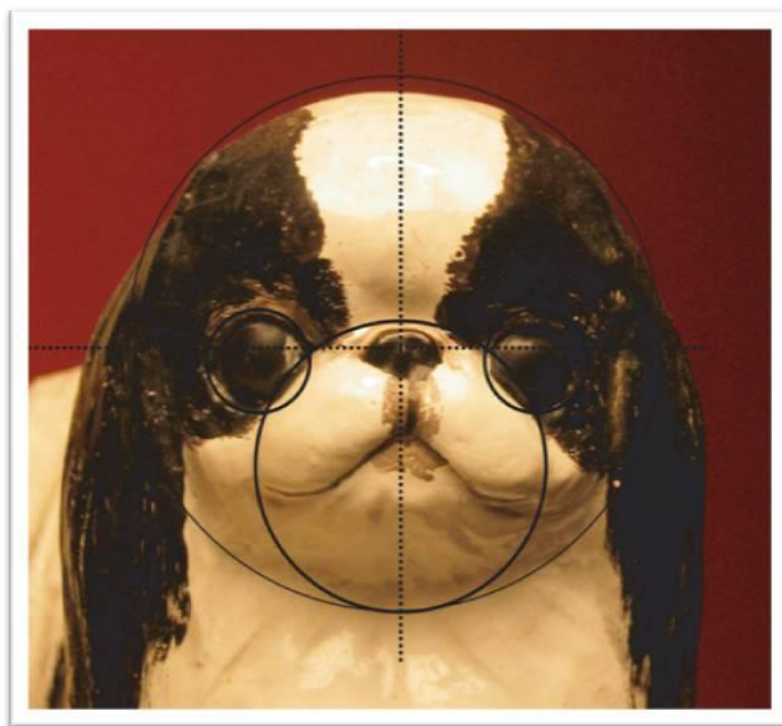
Muista sairauksista on huonosti tilastotietoa, mutta suusanallisen viestinnän perusteella esiintyy jossain määrin ainakin napatyriä, luusto- ja tukinivelsairauksia (välilevyongelmat, spondyloosi), epilepsiaa, lonkkadysplasian oireita, synnytysvaikeuksia, kuuroutta, kivesvikaa ja hammaspuutoksia sekä purentavikoja. Lisäksi yksittäisiä tapauksia tunnetaan legg-perthesistä, kitalakihalkiosta ja muista kuin luvussa 4.3.4 mainituista silmäsairauksista. Nämä ovat kuitenkin jossain määrin yksittäisiä tapauksia eikä niiden esiintyvyydestä ole tilastotietoa.

Rodun rakenne voi altistaa koiran joillekin sairauksille. Rodulla tavataan eri suuntiin katsovia silmiä, mikä on yksi vesipään oireista. Vesipää johtaa yleensä koiran lopetukseen, mutta sen esiintymisestä rodussa ei ole tutkimustietoa. On mahdollista, että epileptiset kohtaukset voivat liittyä vesipäähän. Brakykefaalisena rotuna japanese chineillä on pehmeä kitalaki, jonka johdosta hengitysongelmia saattaa ilmetä. Tähän tulisi kiinnittää huomiota jalostusvalinnoissa. Rohina ei ole normaalia ja sierainten tulee olla tarpeeksi avonaiset. Japanese chiniltä lisäksi puuttuvat normaalit kulmakaaret, joten silmät ovat alttiita sarveiskalvovaurioille.

4.4. ULKOMUOTO

Tässä osiossa esitetään yhteenveto siitä, kuinka tämänhetkinen ulkomuoto vastaa rotumääritelmää. Osiossa kuvataan rodun nykyisen ulkomuodon tyypilliset ongelmat ja poikkeamat rotumääritelmästä sekä todetaan ne ominaisuudet, joissa jalostus on toteuttanut hyvin rotumääritelmän vaatimukset. Erityisesti olisi kiinnitettävä huomiota siihen, esiintyykö rodulla ulkomuoto-ominaisuuksia, joissa liioitellaan rotumääritelmän vaatimuksia tai jotka voivat altistaa rodun koirat terveydellisille ongelmille.

Japanese chin on yleisvaikutelmaltaan pienikokoinen ja runsasturkkinen koira, jolla on tyylikkään viehkeä olemus sekä suuri ja pyöreä pää. Kasvot ovat leveät ja litteät. Kirsu on silmien tasolla ja sen väri mukailee turkin värimerkkejä. Sierainten tulisi olla tarpeeksi avoimet eikä ylimääräisiä ääniä hengittäessä tulisi kuulua. Kuononselkä on hyvin lyhyt ja leveä. Pään jalostuksessa on onnistuttu kohtuullisen hyvin, mutta yksilöillä ilmenee myös pieniä päitä rungon kokoon verrattuna. Pään pyöreyyteen tulee kiinnittää huomiota, sillä kallo-osa ei saisi olla holvimainen.

Pyöreät muodot kuvaavat rodunomaista päätä. © Peter van Baaren-Grob

Hampaiden tulisi olla valkoiset ja vahvat. Tasapurenta on toivottava, mutta leikkaava ja alapurenta sallitaan. On purenta mikä tahansa edellä mainituista, alaleuan tulee olla leveä ja voimakas. Vinoa alaleuka on vakava virhe. Rodussa tavataan runsaasti hammaspuutoksia ja vinoja alaleukoja, mutta yläpurenta on erittäin harvinainen.

Japanese chinin silmät ovat suuret, pyöreät, kaukana toisistaan ja väriltään kiiltävänmustat. Joskus esiintyy pieniä, mantelinmuotoisia ja liian vaaleita silmiä. Rodun erikoispiirre on silmien sisänurkissa näkyvät ns. puolikuut eli kuunsirppien muotoiset valkoiset alueet, jotka antavat rodulle tyypillisen, hieman hämmentyneen ilmeen. Korvat ovat pitkät, kolmionmuotoiset, riippuvat, pitkäkarvaiset ja kaukana toisistaan sekä matalalle kiinnittyneet. Usein korvat ovat liian kevyet ja kiinnittyneet turhan korkealle.

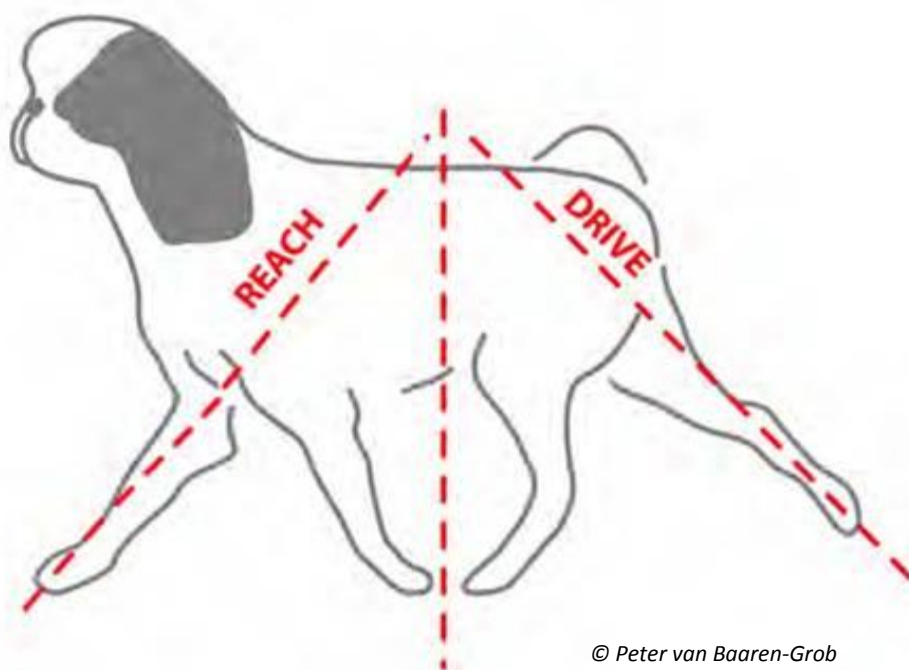
Japanese chinin kaula on melko lyhyt ja ylväästi kannettu, mikä antaa yhdessä kohtuullisten etukulmausten kanssa rodunomaisen ryhdikkään vaikutelman. Usein yleistuomarit toivovat pidempää kaulaa ja voimakkaampia etukulmauksia, jolloin usein rodunomainen ryhdikkyys katoaa.

Rungoltaan japanese chin on neliömäinen, joskin narttu saa olla hieman pidempi. Säkäkorkeus uroksilla on noin 25 cm ja nartut voivat olla hieman pienempiä. Koossa näkee paljon vaihtelua. Koon ääripäitä tulisi välttää. Jalostuksessa tulisi kiinnittää huomiota myös rungon pituuteen, koska liian pitkärunkoisia koiria esiintyy runsaasti. Japanese chinin selkä on lyhyt ja suora. Köyryselkäisyyttä esiintyy melko runsaasti.

Rintakehän tulisi olla kohtuullisen leveä ja syvä. Kylkiluut ovat kohtuullisen kaarevat. Vatsaviiva on selvästi ylösvetäytynyt. Häntä on kauniin, runsaan ja pitkän karvan peittämä ja asenoltaan selän päällä. Näyttelyissä näkee usein koiria, jotka eivät halua kantaa häntäänsä selän päällä.

Eturaajat ovat suorat, siroluiset ja takaosastaan kyynärpäiden alapuolelta hapsuiset. Takaraajat ovat kohtuullisesti kulmautuneet ja reiden takaosasta hapsuiset. Kämpälät ovat pienet ja jäniksenkämpälänmuotoiset. Hapsut kämpälissä ovat toivottavat. Japanese chinin liikkeet ovat elegantit ja ylväät korkealla etuaskeleella. Hackney- ja padding-liikkeet eivät kuitenkaan ole toivottavia, samoin tulisi kiinnittää huomiota liian ahtaisiin liikkeisiin. Jos koiran rakenne on oikea ja lanne tarpeeksi lyhyt, liikkuesssa saman puolen etu- ja takajalka yhdistyvät keskellä. Jos koirra on oikein ja tasapainoisesti kulmautunut, etu- ja takaliikkeet muodostavat 90 asteen kulman kuten kuvassa. Usein nähdään varsinkin heikkoja ja rungon alle jääviä takaliikkeitä.

Alla olevassa kuvassa on oikeanlainen, liioittelematon ja keveä liike. Sen alla olevassa kuvassa on piirretty ns. padding-liike, joka ei ole ideaali.

© Peter van Baaren-Grob

Japanese chinillä on runsas silkkimäinen turkki, jonka pääväri on valkoinen mustin tai punaisin merkein. Turkki on helppohoitoinen eli pesu ja harjaaminen silloin tällöin riittävät. Korvien taustat kannattaa käydä läpi viikoittain takkuuntumisen estämiseksi.

Japanese chinin karvapeite on silkkistä, suoraa ja pitkää. Pään etuosaa lukuun ottamatta koko runko on runsaan karvan peitossa. Korvissa, kaulassa, reisissä ja hännässä on runsas hapsutus. Narttujen karvapeite on poikkeuksia lukuun ottamatta aina vähäisempää kuin uroksilla. On huomioitava, että liian runsas karvapeite tekee olemuksesta helposti raskaan, mikä ei ole toivottavaa. Merkkien tulisi sijaita symmetrisesti rungossa sekä silmien ympärillä siten, että ne ulottuvat korvien yli. Valkoinen kuono ja leveä otsapiirto ovat erityisen toivottavat. Valkokorvaisuutta ja värin likaisuutta esiintyy jonkin verran.

Japanese chinin rotumääritelmä on liitteenä (LIITE2).

5. YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Aiemmassa tavoiteohjelmassa ei ollut määritelty toimenpiteitä ja toimintasuunnitelmaa, joita yhdistyksen tulisi suorittaa varmistaakseen tavoiteohjelman toteutumisen. Yhdistys on kuitenkin pyrkinyt toiminta-ajatuksensa pohjalta edistämään rodun jalostusta. Jalostussuosituksena on ollut tarkistaa virallisesti jalostukseen käytettävien koirien sydän ja polvet sekä mahdollisesti silmät. Vuodesta 2012 lähtien yhdistys on tukenut jäsentensä koirien virallisia terveystarkastuksia, jotta yhä useammat kasvattajat ja harrastajat panostaisivat terveydellisiin seikkoihin jalostusvalinnoissa.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT

6.1. VISIO

Visiona on säilyttää japanese chin elinvoimaisena ja terveenä seurakoirana, jonka kanssa pysyy harrastamaan monipuolisesti.

6.2. ROTUYHDISTYKSEN TAVOITTEET

Rotuyhdistyksen tavoitteena on pitää japanese chin elinvoimaisena rotuna, kannustaa kasvattajia huomioimaan geenipohjan pitäminen mahdollisimman laajana ja terveys jalostusvalinnoissa. Erityisesti geenipohjan kapenemiseen ja yksittäisten urosten liikakäyttöön on kiinnitettävä huomiota.

Rotuyhdistykseen kuuluu tällä hetkellä vain pieni osa kasvattajista ja harrastajista. Olisi tärkeää saada mahdollisimman moni mukaan yhdistyksen toimintaan ja kasvattajat myös liittämään pennunostajat yhdistyksen jäseneksi. Kannustetaan kasvattajia tekemään enemmän yhteistyötä jalostuksessa. Tällä hetkellä yhdistyksellä on jäsenkampanja, jossa kasvattajat voivat ilman liittymismaksua liittää pennunostajan yhdistyksen jäseneksi ja saavat sivun ilmoitustilan yhdistyksen seuraavassa julkaisussa.

6.3. ROTUYHDISTYKSEN STRATEGIA

Rotuyhdistys pyrkii toiminnallaan edistämään rodun jalostusta ja kasvattajien tietoisuutta. Jalostukseen käytettävien koirien viralliset terveystarkastukset ovat elintärkeitä ja kasvattajille hyvää tietoa olisivat myös muiden kuin näyttelyissä käyvien tai jalostukseen käytettävien koirien tarkastukset. Tarkastusten lisäksi yhdistys pyrkii ohjaamaan toiminnallaan kasvattajia käyttämään jalostukseen luonteeltaan, ulkonäöltään ja muilta ominaisuuksiltaan rodunomaisia ja terveitä koiria. Rotuominaisuuksista painotetaan erityisesti ylvään olemuksen säilyttämistä ja ulkomuodon luonnollisuuden ja liioittelemattomuuden sekä tyyppillisten rotupiirteiden vaalimista.

Rotuyhdistys pyrkii entistä paremmin selvittämään rodun yksilöiden terveyttä ja luonnetta ja yleisesti populaation nykytilaa Suomessa. Yhdistys on mukana rotujärjestön ulkomuototuomarikoulutuksessa toimittamalla koulutuksiin ja kollegioihin esimerkkikoiria ja koulutusmateriaalia. Yhdistys tiedottaa jäseniä julkaisemalla tiedotteita ja julkaisuja, kehittää kotisivujaan ja ylläpitää Facebook-sivua ja jäsenille tarkoitettua Facebook-ryhmää. Vuosittain järjestetään kesäpäivät ja toimintaa pyritään kehittämään mahdollisuuksien mukaan.

Jalostussuosituksen mukaan jalostukseen käytettävien koirien tulisi olla polvi-, sydän- ja silmätarkastettuja ja tarkastukset (ei polvet) tulisi uusia vähintään 24 kuukauden välein. Koirien toivotaan osallistuvan silmätarkastukseen vielä veteraani-ikäisenäkin. Patellaluksaatioasteen I tai II saanutta koiraa voidaan käyttää jalostukseen, mikäli se muuten on erittäin korkeatasoinen. Polvien osalta jalostusyhdistelmän yhteenlaskettu polvitulos ei saisi ylittää arvosanaa kaksi. Koiran polvitulos on huonomman polven aste. Esimerkiksi II-asteen patellaluksaationarttu voidaan astuttaa 0-lausunnon saaneella uroksella ja I-asteen patellaluksaationarttu uroksella, jonka tulos ei ole I-astetta huonompi. Patellaluksaation mutkikkaan perinnöllisyyden vuoksi suositellaan kaikkien japanese chinien polvitarkastuksia. Lisäksi näyttelyistä koiralla tulisi olla vähintään laatuarvosana ”erittäin hyvä”.

Nartun tulee täyttää 15 kuukautta ennen ensimmäistä astutusta ja 8 vuotta täyttänyttä narttua ei suositella käytettävän jalostukseen. Nartun laadusta ja kunnosta sekä pentueiden koosta riippuen sillä voidaan teettää enintään 3-5 pentuetta. Läheisiä sukulaisia ei tulisi käyttää jalostukseen keskenään, jotta geenipohja pysyisi riittävän laajana. Rajana voidaan pitää ns. linjasii-
tosta (sukusiitoskerroin 0,0625). Huomiota tulisi kiinnittää myös uusintayhdistelmiin ja yksittäisten urosten liialliseen jalostuskäyttöön. Yleisesti suositellaan, että yksittäisen uroksen elinikäinen jälkeläismäärä on enintään viisi prosenttia sukupolven aikana rekisteröidyistä koirista. Jos oletetaan japanese chinin vuosittaisen rekisteröintimäärän olevan noin 90 yksilöä, tulisi yksittäisen uroksen elinikäisen jälkeläismäärän olla enintään noin 18 yksilöä. Tälläkin hetkellä jalostukseen käytetään koiria, jotka ovat selkeästi ylittäneet suositellun rajan.

6.4. UHAT JA MAHDOLLISUUDET

Vahvuudet - omistajiinsa kiintyvä seurakoiria - kiinnostus terveysasioihin on kasvamassa - paljon pitkään kasvattaneita kasvattajia ja kauan harrastaneita koiranomistajia, joilla tietoa rodusta - pentujen hintataso pysynyt kohtuullisena	Heikkoudet - ulkomaisten rotuyhdistysten välinen toiminta vähäistä - yhdistysaktiiveja vähän, passiivinen jäsenistö - yhdistyksen vähäiset resurssit - yksittäisten urosten liikakäyttö - yksilöiden keski-ikä matala muihin kääpiökoiriin verrattuna - populaation ulkomuodollinen vaihtelu, rakenteen heikkoudet ja luonnevaihtelut
Mahdollisuudet - vieraiden linjojen tuominen ulkomailta (tuontikoirat) - kasvattajien välinen yhteistyö - kontaktit ulkomaisiin kasvattajiin - paljon rodusta kiinnostuneita harrastajia - terveyttä voidaan seurata Suomen Kennelliiton jalostustietokannasta ja terveys-tutkimuksilla - olemassa paljon koiria, jotka eivät käy näyttelyissä, mutta joilla voisi olla annettavaa jalostuskäytössä	Uhat - rekisteröimättömien tuontikoirien lisääntyminen - rekisteröimättömät koirat kotimaassa - piilevien sairauksien leviäminen rodussa - käytetään arkoja koiria jalostukseen - tutkimattomien yksilöiden jalostuskäyttö - eri näkemykset jalostuksen tavoitteista - populaation laatutaso laskee

6.5. VARAUTUMINEN ONGELMIIN

Riski	Syy	Varautuminen	Välttyminen	Uhan toteutuminen
Pelkkään ulkomuotoon kohdistuva jalostus	Kunnianhimo menestyä näyttelyissä	Seurataan populaation nykytilaa terveyden, ulkomuodon ja luonteen osalta	Korostetaan kokonaisuuksien merkitystä ja ylläpidetään rakentavaa keskustelua rodun kasvattajien ja harrastajien kesken	Terveysongelmat lisääntyvät ja luonne-eroja syntyy, geenipooli kaventuu
Rekisteröimättömien koirien yleistyminen	Pienten koirien korkea kysyntä	Tiedotetaan ja valistetaan rodusta kiinnostuneita, yritetään saada enemmän kasvattajia ja harrastajia yhdistyksen jäseniksi	Tiedotetaan rodusta kiinnostuneita, pyritään pitämään pentujen hinnat kohtuullisena	Populaation taso heikkenee, terveysongelmat lisääntyvät ja vaihtelu rodun sisällä kasvaa
Geenipohjan liiallinen kaventuminen	Matadoriurosten käyttäminen jalostukseen	Sukusiitosasteen pitäminen matalana, uusien linjojen tuominen ulkomailta, vaihtoehtoisten yhdistelmien hakeminen	Kasvattajien kriittisempi ajattelu rodun jalostustoiminnan eteen ja vastuun tiedostaminen, monimuotoisuuden tärkeyden viestiminen, jälkeläismäärää rajaava suositus	Jalostuspohja kaventuu, sairaudet lisääntyvät, populaatio tulee liian homogeeniseksi
Piilevien sairauksien yleistyminen	Käytetään tutkimattomia tai sairaita koiria runsaasti jalostukseen	Kannustetaan jalostukseen käytettävien koirien ja niiden sukulaisten virallisiin terveystarkastuksiin ja kerätään muuta terveyteen liittyvää tietoa kyselyillä	Jalostukseen käytettävien koirien tutkiminen ja terveyden arvostamisen lisääminen	Sairaudet yleistyvät, jalostuspohja kapenee
Yhteistyötä jalostuksessa ei tehdä	Kasvattajat haluavat käyttää vain omia linjojaan	Kannustetaan yhteistyöhön rodun jalostuksen paranemiseksi	Pyritään luomaan positiivista ilmapiiriä yhteistyön mahdollistamiseksi, viestitään yhteistyön mahdollisuuksista monimuotoisuuden lisäämiseksi	Kasvattajat käyttävät vain omia koiriaan, sukusiitoskertoimet kasvavat ja terveysongelmat voivat lisääntyä, yleinen ilmapiiri heikkenee

6.6. TOIMINTASUUNNITELMA JA TAVOITEOHJELMAN SEURANTA

Vuosien 2013–2017 aikana seurataan rodun terveystilannetta ja populaation nykytilaa esimerkiksi Suomen Kennelliiton jalostustietokannan avulla. Yhdistys pyrkii tiedottamaan jäsenistöön sekä julkaisujen että kotisivujen kautta. Lisäksi pyritään ohjaamaan rodun jalostusta edelleen parempaan suuntaan ja kehoitetaan kasvattajia kiinnittämään erityistä huomiota yksilöiden terveyteen. Yhdistys järjestää toimintaa, joka edesauttaa rodun tulevaisuutta ja jäsenten tietoisuutta. Lisäksi yhdistys osallistuu ulkomuototuomareiden koulutukseen järjestämällä koulutuksiin ja kollegioihin esimerkkikoiria ja koulutusmateriaalia.

Alla olevassa taulukossa on esitetty konkreettisia toimenpiteitä vuosille 2013–2017.

2013	2014	2015	2016	2017
Tehdään terveystarkastus koko jäsenistön koirille	Tehdään terveystarkastus kasvattajille	Tehdään käyttäytymiskysely koko jäsenistön koirille	Tehdään terveystarkastus koko jäsenistön koirille	Tarjotaan terveystukea virallisista silmä-, polvi- ja sydäntarkastuksista
Tarjotaan terveystukea virallisista silmä-, polvi- ja sydäntarkastuksista jäsenille	Tarjotaan terveystukea virallisista silmä-, polvi- ja sydäntarkastuksista	Tarjotaan terveystukea virallisista silmä-, polvi- ja sydäntarkastuksista	Tarjotaan terveystukea virallisista silmä-, polvi- ja sydäntarkastuksista	Osallistutaan rotujärjestön ulkomuototuomarikoulutukseen esimerkiksi koiria toimittamalla
Luodaan uusi koulutusmateriaali ulkomuototuomarikoulutukseen	Osallistutaan rotujärjestön ulkomuototuomarikoulutukseen esimerkiksi koiria toimittamalla	Kartoitetaan rodussa esiintyviä sairauksia kotimaassa ja ulkomailla	Tarkistetaan ulkomuototuomarikoulutuksen materiaalin ajantasaisuus	Kartoitetaan rodussa esiintyviä sairauksia kotimaassa ja ulkomailla
Osallistutaan rotujärjestön ulkomuototuomarikoulutukseen esimerkiksi koiria toimittamalla	Kartoitetaan rodussa esiintyviä sairauksia kotimaassa ja ulkomailla	Osallistutaan rotujärjestön ulkomuototuomarikoulutukseen esimerkiksi koiria toimittamalla	Kartoitetaan rodussa esiintyviä sairauksia kotimaassa ja ulkomailla	Järjestetään rodun kesäpäivät
Kartoitetaan rodussa esiintyviä sairauksia kotimaassa ja ulkomailla	Järjestetään rodun kesäpäivät	Järjestetään rodun kesäpäivät	Osallistutaan rotujärjestön ulkomuototuomarikoulutukseen esimerkiksi koiria toimittamalla	Päivitetään JTO vuosille 2018–2022

Järjestetään rodun kesäpäivät			Järjestetään rodun kesäpäivät	
Tehdään uudet kotisivut tehokkaampaan tiedottamiseen			Aloitetaan JTO:n päivitys	

Tavoitteisiin pyritään pääsemään keräämällä mahdollisimman paljon tietoa rodusta ja välittämällä sitä eteenpäin kasvattajille ja harrastajille. Reagoidaan esimerkiksi terveydessä tapahtuviin muutoksiin nopealla aikataululla. Järjestetään mahdollisuuksien mukaan rodun kesäpäiviä ja muita keskustelu- ja koulutustilaisuuksia. Ohjeistetaan kasvattajia ja harrastajia Suomen Kennelliiton, Suomen Kääpiökoirayhdistyksen ja rotuyhdistyksen määräyksistä ja ohjeista erityisesti jalostukseen liittyen. Tiedotetaan jäsenistöä julkaisujen ja kotisivujen välityksellä.

LÄHTEET

- Bertani, L. 2013. Endocardiosis in the Toy Dog. Viitattu 25.2.2013. Saatavilla:
<http://japanesechinclub.org/health/endocardiosis.php>
- Cuncliffe, J. 2002. Japanese Chin. Surrey: Interpret Publishing. 155 s.
- Jalomäki, S. 2011. Luomien virheasennot, niiden merkitys yksilön ja jalostuksen kannalta. Viitattu 25.2.2013. Saatavilla:
http://www.apexvet.fi/webclinic/luomien_virheasennot.html
- Japanese Chin Finland ry:n kotisivut. 2013. Viitattu 25.2.2013. Saatavilla:
<http://www.toydogs.net/japanesechin>
- Lappalainen, A. 2011. Polvilumpion sijoiltaan meno eli patellaluksaatio. Viitattu 25.2.2013. Saatavilla: <http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/polvil.htm>
- Mäki, K. 2013. Tehollinen populaatiokoko. Viitattu 22.2.2013. Saatavilla:
[http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/tehollinen_populaatiokoko.h
tm](http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/tehollinen_populaatiokoko.htm)
- Turpeinen, M. 2008. Sydänsairaudet. Viitattu 24.2.2013. Saatavilla:
<http://www.apexvet.fi/webclinic/Mia/sydansairaudet.pdf>
- Vanhapelto, P. & Lappalainen A. 2013. Yleisimmät perinnölliset silmäsairaudet. Viitattu 25.2.2013. Saatavilla:
<http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/Silm.sairauksista.htm>

LIITTEET

LIITE 1. Rotuyhdistyksen säännöt

JAPANESE CHIN FINLAND RY

Rekisterinumero: 209.033

Säännöt hyväksytty kokouksessa 25.03.2012

Yhdistys merkitty rekisteriin 21.11.2012

YHDISTYKSEN SÄÄNNÖT

1 § Yhdistyksen nimi, kotipaikka ja toiminta-alue

- Yhdistyksen nimi on Japanese Chin Finland ry
- Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki
- Yhdistyksen toiminta-alue on koko maa

2 § Yhdistyksen kieli

- Yhdistyksen kieli on suomi

3 § Yhdistyksen tarkoitus ja toiminnan laatu

- Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on edistää puhdasrotuisten japanese chinien jalostusta ja käyttöä sekä ohjata jäseniään kasvattamaan koiriaan oikein
- Yhdistys pyrkii kehittämään kennelharrastusta koko maassa
- Yhdistys toteuttaa tarkoitustaan järjestämällä keskustelu-, neuvonta- ja koulutustilaisuuksia jäsenille
- Yhdistys harjoittaa myös julkaisutoimintaa
- Yhdistyksen ensisijainen tiedotuskanava on yhdistyksen internet-sivut
- Yhdistys jakaa kenneltietoutta kenneltoiminnan merkityksestä asianharrastajien keskuudessa
- Yhdistys seuraa kenneltietoutta ja erityisesti japanese chinejä koskevaa kehitystä niin kotimaassaan kuin ulkomaillakin ja tekee alan kehittämistä koskevia aloitteita

4 § Yhdistyksen suhteet muihin järjestöihin

- Yhdistys toimii yhteistyössä rotujärjestönsä Suomen Kääpiökoirayhdistys-Finlands Dvärghundsförening ry:n (jäljempänä SKKY) ja Suomen Kennelliitto-Finska Kennelklubben ry:n (jäljempänä SKL-FKK) kanssa
- Yhdistys voi kokouksensa päätöksellä liittyä jäseneksi myös muihin toimintansa tarkoitusperiä hyödyntäviin järjestöihin

5 § Varojen hankinta

- Varoja toimintansa tukemiseksi yhdistys hankkii perimällä jäsenmaksua, jonka suuruuden määrää yhdistyksen vuosikokous
- Yhdistys kerää varoja myös myymällä pienimuotoisia yhdistyksen kannatustuotteita sekä järjestämällä näyttelyitä ja arpajaisia
- Yhdistys voi omistaa kiinteistöjä ja muodostaa rahastoja sekä ottaa vastaan testamentteja, lahjoituksia ja arvopapereita

6 § Yhdistyksen jäsenyys

- Yhdistyksen jäsen voi olla vuosi-, perhe-, kunnia- tai tuomarijäsen. Vuosijäseneksi voidaan hyväksyä henkilö, joka omistaa japanese chinin tai on muuten kiinnostunut tämän koirarodun kehityksestä. Perhejäseneksi voidaan hyväksyä vuosijäsenen perheeseen kuuluva henkilö. Vuosi- ja perhejäsenet maksavat liittymis- ja jäsenmaksun, jonka suuruuden määrää yhdistyksen vuosikokous. Kunniajäseneksi voidaan hallituksen esityksestä yhdistyksen kokouksessa kutsua henkilö, joka on huomattavasti edistänyt ja tukenut yhdistyksen toimintaa. Kunniajäsenet eivät suorita liittymis- eivätkä jäsenmaksua. Tuomarijäseneksi voidaan kutsua kotimainen ulkomuototuomari, jolla on arvosteluoikeus japanese chineille. Tuomarijäsenet eivät suorita liittymis- tai jäsenmaksua eikä heillä ole äänioikeutta yhdistyksen kokouksissa.
- Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä
- Jäsen, joka liittyy yhdistykseen kulumassa olevan kalenterivuoden aikana, on velvollinen suorittamaan liittymismaksun ja jäsenmaksun koko kyseiseltä vuodelta.
- Hallituksen hyväksyttyä jäsenen jäsenyys tulee voimaan.

7 § Jäsenen ero yhdistyksestä

- Jäsen voi erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle, tai ilmoittamalla siitä yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan
- Jäsen voidaan erottaa yhdistyksestä, jos hän jättää jäsenmaksunsa suorittamatta määräaikaan mennessä, jos muuten rikkoo yhdistyksen sääntöjä vastaan tai menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vaikeuttaa yhdistyksen toimintaa, on tuomittu eläinsuojelurikkomuksesta tai -rikoksesta, toimii hyvien kenneltapojen vastaisesti. Erottaminen käsitellään yhdistyksen kokouksessa ja erottamispäätöksen on saatava $\frac{3}{4}$ enemmistö annetuista äänistä.
- Jäsenellä, joka erotetaan yhdistyksestä, ei ole oikeutta yhdistyksen varoihin

8 § Yhdistyksen toiminta- ja tilikausi

- Yhdistyksen toimintakausi on kalenterivuosi
- Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi
- Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoinen ja hallituksen toimintakertomus on annettava toiminnantarkastajille viimeistään ennen seuraavan vuoden helmikuun loppua, ja ne on palautettava hallitukselle kahden viikon kuluttua, viimeistään kaksi (2) päivää ennen vuosikokousta

9 § Yhdistyksen hallintoelimet

- Yhdistyksen hallinnosta huolehtii hallitus
- Yhdistyksen päättävältä käyttävät yhdistyksen yleiskokoukset

10 § Yhdistyksen kokoukset ja kokousedustajat

- Yhdistys kokoontuu vuosittain yhteen varsinaiseen kokoukseen: vuosikokoukseen, joka pidetään maaliskuussa.
- Yhdistys kokoontuu ylimääräiseen kokoukseen hallituksen kutsusta tai mikäli 1/10 yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä kirjallisesti hallitukselta erikseen ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Ylimääräisessä kokouksessa voidaan käsitellä vain kokouskutsussa mainittuja asioita.
- Jos jäsen haluaa jonkin asian vuosikokouksen käsiteltäväksi, on siitä tehtävä hallitukselle kirjallinen esitys tammikuun loppuun mennessä
- Kokouskutsu julkaistaan yhdistyksen internet-sivuilla tai toimitetaan kaikille sähköpostiosoitteensa antaneille jäsenille sähköpostilla viimeistään 14 vrk ennen kokousta. Jos jäsen haluaa kokouskutsunsa toimitettavan kirjallisesti postitse, tulee hänen ilmoittaa siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle.
- Yhdistyksen kokouksessa jokaisella 16 vuotta täyttäneellä kunnia-, vuosi- ja perhejäsenellä on yksi (1) ääni
- Asiat ratkaistaan avoimella äänestyksellä, yksinkertaisella äänen enemmistöllä, mikäli lippuäänestystä ei vaadita ja kannateta
- Äänen mennessä tasan ratkaisee vaaleissa ja lippuäänestyksessä arpa ja muissa asioissa puheenjohtajan mielipide

11 § Yhdistyksen vuosikokouksessa käsiteltävät asiat

- 1) Kokouksen avaus
- 2) Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa
- 3) Todetaan kokouksen laillisuus ja äänivaltaisuus
- 4) Esitetään hallituksen toimintakertomus ja yhdistyksen taloudellista asemaa koskeva, tilinpäätökseen perustuva selvitys
- 5) Esitetään tilinpäätös ja toiminnantarkastajien lausunto
- 6) Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille
- 7) Valitaan hallituksen puheenjohtaja
- 8) Valitaan hallituksen muut jäsenet erovuorossa olevien tilalle
- 9) Valitaan kaksi toiminnantarkastajaa ja heille varamiehet
- 10) Päätetään seuraavan vuoden jäsen- ja liittymismaksujen suuruudesta
- 11) Vahvistetaan hallituksen esittämä toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio
- 12) Valitaan edustajat SKL-FKK:n ja SKKY:n yleiskokouksiin sekä mahdollisten muiden järjestöjen kokouksiin
- 13) Käsitellään hallituksen esittämät tai kokouskutsussa mainitut asiat

12 § Yhdistyksen hallitus

- Yhdistyksen asioita ja taloutta hoitaa hallitus, jonka muodostavat puheenjohtaja ja kuusi (6) muuta jäsentä

- Puheenjohtaja valitaan vuodeksi kerrallaan ja muut jäsenet kahdeksi vuodeksi siten, että kolme on vuosittain erovuorossa ensimmäisellä kerralla arvan, sittemmin vuoron mukaan
- Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan
- Hallitus valitsee sihteerin vuodeksi kerrallaan, sihteeri voi olla hallituksen ulkopuolelta
- Hallitus valitsee vuosittain rahastonhoitajan, rahastonhoitaja voi olla hallituksen ulkopuolelta
- Puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten tulee olla yhdistyksen jäseniä
- Hallitus on päätösvaltainen, jos vähintään neljä (4) jäsentä, joista yhden on oltava puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on läsnä
- Asiat ratkaistaan hallituksen kokouksissa yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan mielipide, vaaleissa kuitenkin arpa.
- Yhdistyksen nimen kirjoittavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri, kaksi yhdessä. Hallitus voi määrätä yhdistyksen toimihenkilön yksinään kirjoittamaan yhdistyksen nimen.
- Hallituksella on oikeus käyttää asiantuntijoita
- Hallitus voi tarpeen vaatiessa asettaa enintään yhden (1) vuoden ajaksi kertaluontoisia asioita valmistelemaan 3-4-jäsenisen työvaliokunnan, johon voidaan valita jäseniä myös hallituksen ulkopuolelta

13 § Hallituksen tehtävät

- Hallitus huolehtii yhdistyksen kirjeenvaihdosta ja muista juoksevista asioista
- Hallitus kutsuu jäsenet kokouksiin ja valmistaa kokouksille sääntöjen mukaan esitettäväksi määrätyt asiat sekä panee toimeen yhdistyskokousten päätökset
- Hallitus tekee aloitteita ja ehdotuksia kokouksille sopiviksi harkitsemistaan toimenpiteistä yhdistyksen tarkoituksien toteuttamiseksi
- Hallitus edustaa yhdistystä, kantaa ja vastaa yhdistyksen puolesta

14 § Sääntöjen muutos ja yhdistyksen purkaminen

- Näiden sääntöjen muuttamiseen vaaditaan vähintään $\frac{3}{4}$ vuosikokouksessa läsnä olevien jäsenten äänimäärästä. Sääntömuutosehdotukset on mainittava kokouskutsussa.
- Yhdistyksen purkamiseen vaaditaan vähintään $\frac{3}{4}$ yhdistyksen kokouksessa läsnä olevien jäsenten äänimäärästä ja että toinen vähintään kuukauden kuluttua edellisestä pidetty yhdistyksen kokous samoin vähintään $\frac{3}{4}$ äänten enemmistöllä hyväksyy tehdyn päätöksen. Toisen kokouksista on oltava vuosikokous.
- Jos yhdistys puretaan tai se lakkautetaan, käytetään jäljelle jääneet varat viimeisen yhdistyksen kokouksen tekemän päätöksen mukaisesti yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen.

15 § Yhdistyslaki ja muut säännöt

- Muilta osin yhdistyksen toiminnassa noudatetaan yhdistyslain määräyksiä sekä SKL-FKK:n ja SKKY:n sääntöjä

LIITE 2. Japanese chinin rotumääritelmä

JAPANESE CHIN N:o 206 (CHIN)

Alkuperämaa: Japani

FCI:n ryhmä 9 Seura- ja kääpiökoirat (alaryhmä 8)

(Hyväksytty: FCI 20.4.1998, käännös SKL-FKK 25.3.2001)

Käyttötarkoitus: Seurakoira

Lyhyt historiaosuus:

Ikivanhojen asiakirjojen perusteella Korean hallitsijoiden oletetaan lahjoittaneen Silla-dynastian aikakaudella japanese chinien esi-isät Japanin hoviin vuonna 732. Seuraavien sadan vuoden aikana Japaniin tuotiin ilmeisesti runsaasti chinejä. Historiallisista asiakirjoista käy myös ilmi, että Japanin lähettiläät Kiinassa Tung-dynastian aikana ja Korean pohjoisosassa Po H'ain-dynastian aikana toivat näitä koiria mukanaan kotiin palatesaan. Shoguni Tsunayoshi Tokugawan hallituskautena (1680 – 1709) rotua jalostettiin Edon linnassa sisätilojen koristekoiraksi.

Vuonna 1613 brittikapteeni Searles vei yhden chinin Englantiin ja vuonna 1853 Yhdysvaltain laivaston kommodori Perry vei Yhdysvaltoihin useita yksilöitä, joista kaksi lahjoitettiin Englannin kuningatar Victorialle.

Vuodesta 1868 lähtien japanese chinit ovat olleet yläluokan naisten suosimia sylikoiria ja nykyisin rotu on laajalle levinnyt seurakoira.

Yleisvaikutelma: Pienikokoinen ja leveäkasvoinen koira, jolla on runsas karvapeite ja tyylikkään viehkeä olemus.

Tärkeitä mittasuhteita: Säkäkorkeus on sama kuin rungon pituus. Nartut ovat rungoltaan hieman pitempiä.

Käyttäytyminen / Luonne: Älykäs, lempeä ja viehättävä.

Pää

Kallo-osa: Leveä ja kaareva.

Otsapenger: Syvä ja jyrkkä.

Kirsu: Sijaitsee samalla suoralla linjalla kuin silmät, väriltään karvapeitteen merkkien värin mukaisesti joko musta tai syvän lihanvärinen.

Kuono-osa: Kuononselkä on hyvin lyhyt ja leveä.

Hampaat / Purenta: Hampaat ovat valkoiset ja vahvat. Tasapurenta on toivottava, mutta leikkaava tai alapurenta sallitaan.

Silmät: Suuret, pyöreät, kaukana toisistaan ja väriltään kiiltävänmustat.

Korvat: Pitkät, kolmionmuotoiset, riippuvat, pitkäkarvaiset ja kaukana toisistaan.

Kaula: Melko lyhyt, asennoltaan pysty.

Runko

Selkä: Lyhyt ja suora.

Lanne: Leveä ja hieman kaareva.

Rintakehä: Kohtuullisen leveä ja syvä. Kylkiluut ovat kohtuullisen kaarevat.

Alalinja ja vatsa: Vatsaviiva on selvästi ylösvetäytynyt.

Häntä: Kauniin, runsaan ja pitkän karvan peittämä; asennoltaan selän päällä.

Raajat

Eturaajat Yleisvaikutelma: Eturaajat ovat suorat, siroluiset ja takaosastaan kyynärpäiden alapuolelta hapsuiset.

Käpälät: Pienet ja jäniksenkäpälän muotoiset. Hapsut käpälissä ovat toivottavat.

Takaraajat Yleisvaikutelma: Takaraajat ovat kohtuullisesti kulmautuneet.

Reidet: Takaosastaan hapsuiset.

Käpälät: Kuten etukäpälät.

Liikkeet: Tyylikkää, keveät ja ylväät.

Karvapeite

Karva: Silkkistä, suoraa ja pitkää. Pään etuosaa lukuunottamatta koko runko on runsaan karvan peitossa. Korvissa, kaulassa, reisissä ja hännässä on runsas hapsutus.

Väri: Valkoinen mustin tai punaisin merkein. Merkkien tulisi sijaita symmetrisesti rungossa sekä silmien ympärillä siten, että ne ulottuvat korvien yli. Leveä, valkoinen, kuonosta pääläelle ulottuva ”pläsi” on erityisen toivottava.

Koko

Säkäkorkeus: Urokset noin 25 cm, nartut ovat hieman pienempiä.

Virheet: Kaikki poikkeamat edellämainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen.

Muu kuin musta kirsu yksilöillä, joiden väri on valkoinen mustin merkein; yläpurenta, vino alaleuka; yksivärinen valkoinen ilman värimerkkejä, vain yksi värimerkki päässä; arkuus.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin